

MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

Warszawa, dnia 14 maja 2018 r.

(BM) WPR.054.4.14.2018.AS
Załącznik
15. 05. 2018
nr RPW: 14762/2018
[signature]

03980200044772
RPW/14762/2018 P
2018-05-15

Pan

Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Antoniego Szymańskiego na 59. posiedzeniu Senatu RP w dniu 16 kwietnia 2018 r., uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Na wstępie pragnę zwrócić uwagę, iż dniu 12 kwietnia 2018 r. Sejm RP przyjął rządowy projekt ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m.

Obecnie funkcjonuje 6 różnych rejestrów, w których mogą być rejestrowane jachty śródlądowe i morskie, jak również jednostki pływające przeznaczone do amatorskiego połowu ryb. Rejestry prowadzone są przez: Polski Związek Żeglarski (PZZ) (2 rejestry – morski i śródlądowy), Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego (PZMWiNW), starostów, izby morskie oraz urzędy morskie. Szczegółowe regulacje dotyczące obowiązku rejestracji, takie jak parametry jednostek podlegających obowiązkowej rejestracji oraz procedury rejestracji, wymagane dokumenty i opłaty są w każdym przypadku różne. Stan ten jest niekorzystny zarówno dla właścicieli i armatorów (niespójny, nieprzejrzysty system, problemy w funkcjonowaniu poszczególnych rejestrów, jak np. długie oczekiwanie na wydanie dokumentów rejestracyjnych), jak i też dla administracji (brak wiarygodnych informacji o flocie, brak możliwości szybkiego potwierdzenia danych w sytuacjach kryzysowych, np. podczas prowadzenia akcji ratunkowej, brak rejestru w formie elektronicznej).

Największa liczba jednostek pływających jest zarejestrowana w 380 polskich starostwach jako statki używane do amatorskiego połowu ryb. Możliwość rejestracji w starostwach mają armatorzy jednostek śródlądowych bez napędu mechanicznego o iloczynnie długości i szerokości nieprzekraczającym 20 m² lub z napędem mechanicznym o mocy nieprzekraczającej 20 kW. Właściciele jachtów i łodzi wybierają rejestrację w starostwach ze względu na prostą i szybką procedurę, niskie koszty oraz łatwy dostęp do punktu rejestracji. Z danych zebranych w 2017 r. przez Ministerstwo wynika, że w rejestrach prowadzonych przez starostów wpisanych jest ponad 300 000 jednostek. Należy przypuszczać, że pewna część spośród tych jednostek już nie istnieje, ale nie została wyrejestrowana przez właścicieli.

Opracowując koncepcję reformy rejestracji, starano się uwzględnić zalety istniejących rozwiązań, wprowadzając zmiany tam, gdzie funkcjonujące aktualnie rozwiązania nie sprawdzają się. Obecnie wnioski o rejestrację nie są ujednocnione pomiędzy starostwami i zawierają bardzo ograniczony zakres informacji, niewystarczający dla pełnej identyfikacji jednostki pływającej i właściciela.

Nie istnieje centralna baza informacji o zarejestrowanych jednostkach pływających. W praktyce nie funkcjonują mechanizmy, które pozwoliłyby skutecznie zweryfikować dane zawarte we wniosku o rejestrację i prawo danej osoby do zarejestrowania danego sprzętu pływającego. Oznacza to również, że niemożliwe jest praktyczne wykorzystanie danych zbieranych podczas rejestrowania jednostki przez służby prowadzące akcje ratunkowe oraz organy ścigania, np. w przypadku kradzieży. Starostwa nie wydają dokumentu rejestracyjnego, a jedynie zaświadczenie o rejestracji, które nie jest potwierdzeniem własności.

Wypracowanie projektu zmian nie było zadaniem łatwym. Przyjęto zasadę, że przepisy powinny być możliwie najprostsze i przejrzyste dla adresata normy prawnej. Stwierdzono też, że nie ma uzasadnienia dla istotnego różnicowania wymogów dla małych jednostek morskich i śródlądowych, choć dotychczas wymagania te znacznie się różniły. Należy zauważyć, że znaczna część jednostek uprawia żeglugę zarówno na wodach morskich, jak na wodach śródlądowych, a także, że pewne akweny, jak np. Zalew Szczeciński, są traktowane zarówno jako rejony żeglugi morskiej, jak śródlądowej. Obowiązek rejestracji zharmonizowano biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, ochrony praw własności i sprawności przeprowadzanych akcji ratowniczych. Względy te, jak również potrzeba wypełniania przez Polskę zadań zawartych w „Konwencji Narodów Zjednoczonych z 1988 r. o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi”, a w szczególności obowiązków w zakresie rozpatrywania próśb o potwierdzenie rejestracji statku, przesądzają o konieczności gromadzenia danych w zakresie określonym w ustawie dotyczących jednostek pływających i ich właścicieli. Dodatkowo należy mieć na względzie, że rejestrowane powinny być jednostki, które mają znaczną wartość, aby poprzez wprowadzone przepisy i mechanizmy utrudnić powtórny legalizację skradzionego sprzętu oraz ułatwić ściganie sprawców tego rodzaju przestępstw.

Z uwagi na niedogodności i niespójności istniejących rozwiązań, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zaproponowało szereg nowych rozwiązań. Zgodnie z przyjętymi zmianami są to:

1. Utworzenie jednego rejestru dla wszystkich jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m (obejmującego jednostki śródlądowe i morskie, żaglowe i motorowe, w tym przeznaczone do amatorskiego połowu ryb oraz połowów rybackich na wodach śródlądowych), z pozostawieniem możliwości rejestracji w polskim rejestrze okrętowym prowadzonym przez izby morskie, co z kolei umożliwi ustanowienie hipoteki morskiej. Obowiązek rejestracji będzie dotyczył wszystkich jachtów i jednostek pływających używanych do amatorskiego połowu ryb o długości co najmniej 7,5 m lub o mocy silnika co najmniej 15 kW, jednostek pływających używanych do połowów rybackich oraz jednostek pływających uprawiających żeglugę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Możliwość rejestracji poprzez system najprostszy i przyjazny dla odbiorcy. Rejestracja odbywać się będzie w starostwach oraz polskich związkach sportowych; PZZ i PZMWINW, aby zapewnić łatwy dostęp obywateli do punktów rejestracji i równoległą możliwość składania wniosków drogą elektroniczną (za pośrednictwem e-Puap).

3. Prowadzenie rejestru w postaci systemu teleinformatycznego, w celu umożliwienia stałego dostępu do danych (24/7), w szczególności dla służb ratowniczych i administracji państwowej. Administratorem rejestru będzie Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie.

4. Wprowadzenie jednego wzoru dokumentu rejestracyjnego, który będzie miał prostą i wygodną formę plastikowej karty. Będzie zawierał dane m.in. o podstawowych parametrach jednostki pływającej oraz informacje niezbędne dla uprawiania bezpiecznej żeglugi na danej jednostce pływającej (tj. max. liczbę osób na pokładzie i max. siłę wiatru i wysokość fali).

Pozostałe dane (w tym podawane dobrowolnie dla wygody odbiorców, jak np. numer telefonu w sytuacjach alarmowych, numer silnika zaburtowego z tabliczki znamionowej) będą dostępne w elektronicznej bazie danych i można je będzie aktualizować na wniosek właściciela za pośrednictwem e-Puap. Wprowadzone zostaną mechanizmy utrudniające powtórny legalizację skradzionego sprzętu, poprzez obowiązek posiadania oznakowania na kadłubie, zbieranie danych o numerze identyfikacyjnym, obowiązek przedstawiania dokumentu potwierdzającego własność podczas rejestracji, czy obowiązek informowania o zbyciu.

5. Wymiana etapami wszystkich dotychczasowych dokumentów rejestracyjnych na nowe. Dotychczasowa dokumentacja papierowa pozostanie u podmiotów ją prowadzących (tj. starostów odpowiedzialnych za rejestrację sprzętu do połowu ryb oraz polskich związków sportowych: PZZ i PZMWINW), które zostaną zobowiązane do utrzymywania dokumentacji archiwalnej 5 lat po planowanym zakończeniu wymiany dokumentów.

Z pozdrowieniami

Z upoważnienia Ministra
Grzegorz Witkowski
Podsekretarz Stanu